

Jens Kirk foran SyreN-anlægget, som er monteret i frontliften på traktoren. Han købte anlægget til sæsonen 2001 sammen med en ny AP gyllevogn på 35 kubikmeter.

Gyllevogn med svovlsyre snupper et helt lastbiltræk ad gangen

Strategien er ét lastbiltræk til ét læs på gyllevognen med Skinnerup Maskinstations nye AP-vogn, der tager 35 kubikmeter ad gangen. Vognen er udstyret med SyreN, men desværre er det ikke blevet til store mængder svovlsyre i foråret på grund af en dispensation på området

Effektivitet er vel nok det ord, der bedst beskriver den seneste investering hos brødrene Kirk, Skinnerup Maskinstation, nord for Thisted på Thy.

Til sæson 2011 investerede brødrene i en 35 kubikmeter stor AP gyllevogn med 24 meters antidryp slangebom samt et SyreN-anlæg.

- Tanken med den store gyllevogn var, at den skulle kunne rumme et helt læs gylle fra vores gylle-lastbiler, som rummer henholdsvis 32, 34 og 36 kubikmeter, fortæller Jens Kirk.

Han driver sammen med sin bror, Ejnar Kirk, Skinnerup Maskinstation. Brødrene dyrker 400 hektar landbrug sammen med en svineproduktion på 14.000 slagtesvin pr. år foruden maskinstationsarbejdet.

- Buffertanke i kanten af marken hører efter vores mening fortiden til. Det er simpelthen for besværligt at skulle flytte tanken fra sted til sted og hele tiden have placeret buffertanken bedst muligt i forhold til at holde kapacitet på gyllevognen, forklarer Jens Kirk,

Den rigtige gyllevogn til formålet fandt brødrene hos AP-gyllevogne A/S. Vognen fik maskinstationen leveret til sæson 2011 sammen med et SyreN-anlæg fra BioCover, så de nye miljøkrav i 2011 kunne opfyldes.

Frustreret over dispensation

Men alting er ikke altid lige rosenrødt. Det må de to brødre konstatere efter et forår med den nye gyllevogn og SyreN.

- Med krav om efterbehandling eller nedfældning af gylle fra sæson 2011 var udsigterne med SyreN-anlægget lovende, fortæller Jens Kirk.

Han må dog skuffende konstatere, at politikernes pludselige og sene dispensation om at udsætte de nye krav af gyllehåndtering til efter første slet græs, gjorde sine negative udslag.

- Det er dybt frustrerende at investere i et så dyrt et anlæg, når politikerne pludselig udsætter den nye lovgivning med et ekstra par måneder.

- Det har haft den virkning, at flere landmænd stadig udbringer gyllen på ?gammel dags? vis. Det er underligt, hvordan politikerne kan se gennem fingrene med disse overtrædelser - og dermed deres egen lovgivning, undrer Jens Kirk sig.

Med politikernes evne til at holde igen med den nye lovgivning i foråret har det for Skinnerup Maskinstation betydet, at der hovedsageligt kun er udbragt gylle med SyreN på eget vintersæd bortset fra enkelte kunder, der har fået udbragt gyllen med SyreN på både korn og græs.

Billig måde at tilsætte svovl på

SyreN-anlægget tilsætter svovlsyreren lige inden gyllefordeleren på gyllevognens slangebom. En pH-måler sidder efter fordeleeren og måler pH-værdien i gyllen efter svovlsyren er tilsat. Gyllen skal, ved hjælp af svovlsyren, under 6,5 i pH-værdi.

- SyreN-anlægget kan styres på to måder. Enten kan anlægget selv tilpasse pH-værdien i gylle og tilsætte mere eller mindre svovlsyre på baggrund af dataene fra pH-måleren. Eller også kan chaufføren selv styre tilsætningen af svovlsyre for at få dækket behovet af svovl.

- At dække behovet for svovl kræver typisk 1,5 til 2,0 liter svovlsyre pr. kubikmeter gylle, da en liter svovlsyre udgør for 577 gram ren svovlgødning, uddyber Jens Kirk.

Jens Kirk gør dog opmærksom på, at hvis systemet automatik regulerer tilsætningen af svovlsyre efter pH-værdien, har man ingen garanti for svovlindholdet i gyllen.

- Det er faktisk en billigere at tilsætte svovl i gyllen ved hjælp af SyreN-anlægget end i handelsgødningen, mener Jens Kirk.

Kører med 1.820 kilo ren svovlsyre

Fronttanken med SyreN vejer 3.300 kg i alt, når den er fyldt op. Det er forholdsvis meget, men det har faktisk vist sig som en fordel, mener Jens Kirk, der nu kan spare frontvægtene på traktoren.

- Desuden udnytter vi bedre firhjuls-trækket på traktoren, da vi har mere vægt i fronten end normalt. De 1.000 liter svovlsyre vejer 1.820 kilo, fastslår Jens Kirk.

- Vi plejer at skifte palletankene rundt hjemme på maskinstationen, hvor to mand håndterer dette. Det tager omkring 10 minutter at skifte tanken, fortæller Jens Kirk, mens han viser sikkerhedsskabet på fronttankens højre side frem.

Her er der 200 liter rent vand, beskyttelsesdragt, handsker og øjenskyllende, hvis uheldet skulle være ude.

- Dette er også en af grundene til, at vi er to mand om at skifte tanken ? det kan jo være en farlig væske, pointerer Jens Kirk.

Kører sjældent på vejen

Det tunge gyllesæt er sjældent på vejen med læs på Thy. Skinnerup Maskinstation sørger for at holde sættet kørende på marken. Maskinstationen råder over tre gylletrailere fra 32 til 36 kubikmeter, der skal holde vognen i gang hele tiden.

- Vi lader hellere en lastbil holde og vente end gylletrækket, slår Jens Kirk fast.

- Gyllevognen føles ikke så voldsom at køre med på vejen og i marken. Vi kører med 2,0 bars tryk i dækkene på gyllevognen og 2,5 bars tryk i traktorens dæk. Med den hydrauliske affjedring på gyllevognen er både traktor og gyllevogn behageligt på vejen, siger Jens Kirk om det store køretøj.

Men det totale træk er langt, og der er langt fra førersædet i traktoren til snuden af SyreN-tanker i frontliften.

Det betyder, at udsynet til siderne i et vejkryds ikke er let fra førersædet. Derfor har Skinnerup Maskinstation fået monteret to kameraer på fronttanken - en på hver side, der er chaufførens øjne, når det kniber med at se fra kabinen.

- Så kan vi bedre holde øje med medtrafikanterne, når vi skal ud fra vejkryds og lignende, tilføjer Jens Kirk.

Udsynet bag på gyllevognen klares også fra et kamera i kabinen på traktoren.

Brugervenlig gyllevogn

Morten Kirk er søn af Jens Kirk og hjælper til på maskinstationen. Det er dog hverken Jens eller Morten Kirk, der kører med gyllevognen til dagligt, men de kan begge berette, at den faste chauffør, Kim Andersen, er en glad mand på gyllevognen.

- Styringen af gyllevognen via computeren og det tilhørende joystick fungerer rigtig godt. Og så er displayet i computeren tilmed i farver, fremhæver Morten Kirk om AP-computeren.

Computeren er logisk opbygget, og med et enkelt klik på joysticket skiftes der let mellem funktionerne ved gylletanken og i marken. Ved gylletanken er det blandt andet kameraet på læssekranen og styringen af læssekranen, der ligger i joysticket. I Marken styrer joysticket bommens mange funktioner.

- Dog benytter vi ikke kranen så ofte, da vognen for det meste fyldes i marken af lastbilerne. Men da vi har mulighed for at læsse af gennem kranen, er det rart også at have denne mulighed ved en eventuel fastkørsel i marken, konkluderer Jens Kirk.

Skinnerup Maskinstation beskæftiger fire-fem mand i snit og råder over fire lastbiler og 12 traktorer af mærkerne John Deere, Case IH, Mercedes, New Holland og Fendt.

Maskinen arbejder særligt med gyllehåndtering og opgaver til planteavl - både på egen jord og for kunder.

SyreN-anlægget tilsætter stærk svovlsyre til gyllen. Svovlsyren reagerer med ammoniakken, hvilket omdanner denne til ammonium.

Kvælstoffet i gyllen går fra at være en gas til at blive et salt, og pH-værdien sænkes. Fra at fordampe bliver ammoniakken der, hvor den gør mest gavn - som gødning til afgrøderne.

Fordampningen af ammoniak bliver nedsat med op til 85 procent.